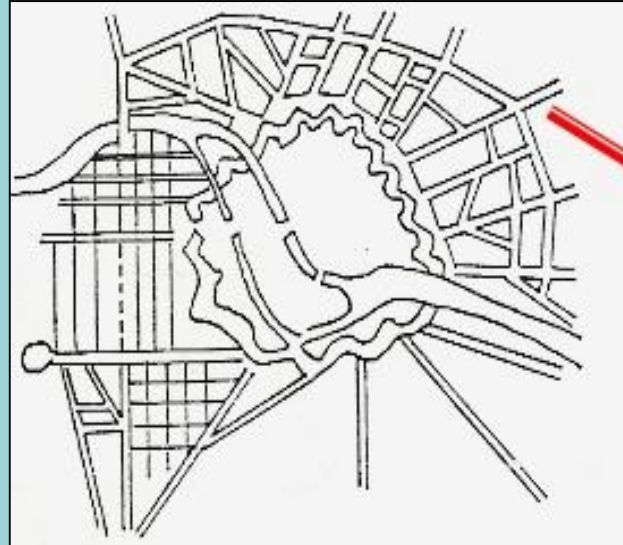
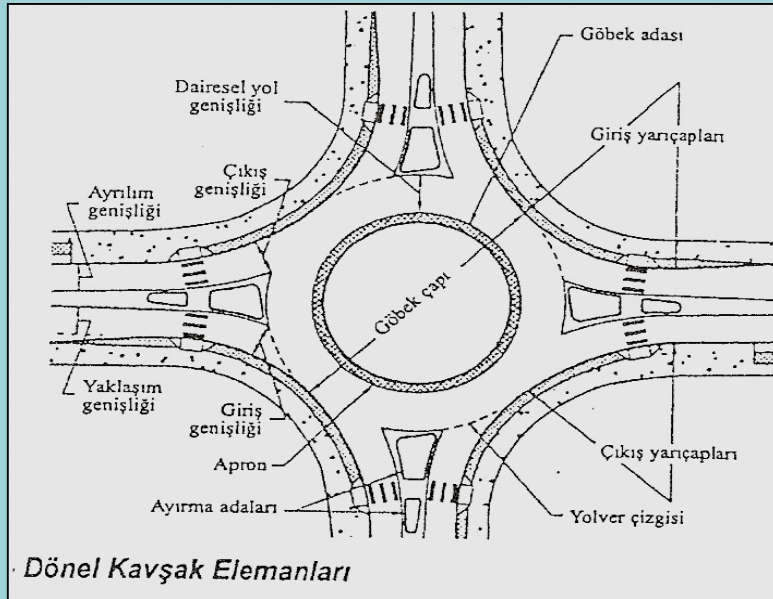

ŞEHİR BÖLGE PLANLAMA dersi

Harita Mühendisliği Bölümü

2017 tarihli PLANLI ALANLAR İMAR YÖNETMELİĞİN'DE;

Madde 5: ... (22) ..... Ayrıca ilgili idare, yörenin koşullarını göz önünde bulundurarak engellilerle ilgili gerekli önlemleri almaya yetkilidir.

Madde 15: ... (6) Bahçe tesviyelerinde engelliler için erişilebilirlik standartlarına uygun düzenlemelerin yapılması zorunludur. (7) Bahçe girişinden bina girişine kadarki güzergâhta yer alan eğimlerin %5'ten fazla olması durumunda öncelikle 30 uncu maddede yer alan ölçü ve özelliklerde rampa düzenlenir. Rampa yapılmasının mümkün olmadığı durumlarda erişilebilirlik mevzuat ve standartlarına uygun diğer tedbirler alınır.

Madde 23: ... (7) Mevzuat değişikliği veya yapıdaki kat veya alan artışları nedeniyle asansör yapılması zorunlu hale gelen mevcut yapılara ilişkin ilave veya tadilat ruhsatı taleplerinde; bina içinde yapılacak tadilatlarla asansör tesis edilememesi halinde, engellilerin de erişiminin sağlanabilmesi için ön, yan ve arka bahçe mesafeleri içinde parsel sınırına en az 1.50 metre mesafe bırakılmak kaydıyla asgari ölçülerde panoramik asansör veya ulaşılacak katın yüksekliğinin uygun olması halinde 634 sayılı Kanun uyarınca muvafakat alınarak mekanik kaldırma iletme platformu yapılabilir.

2017 tarihli PLANLI ALANLAR İMAR YÖNETMELİĞİN'DE;

Madde 26: ... (2) Birinci fıkrada belirtilenlerin ve her türlü altyapının yapımı ve kullanımı ile bakım ve onarımı sırasında yaya sirkülasyonunun engellenmemesi, engellilerin erişiminin, can ve mal güvenliğinin sağlanması zorunludur.

Madde 29: ... (5) Birinci fıkrada belirtilen bu piyesler ile **(Yapı piyesleri ve ölçüleri)** koridor ölçüleri engellilerin de kullanımını sağlayacak standartlara ve erişilebilirlik mevzuatına uygun olmak zorundadır.

Madde 30: ...

(8) Döşeme kaplamalarında kaymayı önleyen, tekerlekli sandalye ve koltuk değneği hareketlerini güçleştirmeyen, standardına uygun malzeme kullanılması zorunludur.

(9) Binalarda ve girişlerinde engellilerin erişimine yönelik TS 9111 Standardına uyulması zorunludur.

(10) Rampaların kenar korumaları, genişlikleri, sahanlıkları, korkuluk ile küpeşte ve kaplama malzemeleri engellilerin de dolaşımına olanak sağlayacak şekilde TS 9111 standardına uygun yapılmak zorundadır.

(11) Bina girişlerinde engellilere yönelik ön bahçede parsel sınırına kadar giriş rampası veya merdivene bitişik dar kenarı en az 0.90 metre ve alanı en az 1.20 m² engelli asansörü yeri ya da mekanik kaldırma iletme platformu yapılır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle engellilerin kullanımı için farklı uygulama yapılabilir.

TÜRK STANDARDI

TURKISH STANDARD

TS 9111

Kasım 2011

ICS 11.180.01; 91.040.30

ÖZÜRLÜLER VE HAREKET KISITLILIĞI BULUNAN
KİŞİLER İÇİN BİNALARDA ULAŞILABİLİRLİK
GEREKLERİ

The requirements of accessibility in buildings for people with
disabilities and mobility constraints

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

TÜRK STANDARDLARININ TELİF HAKKI TSE'YE AİTTİR. STANDARDIN BU
NÜSHASININ KULLANIM İZİNİ TSE TARAFINDAN
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA VERİLMİŞTİR. BASILMA TARİHİ:
19.09.2012
TSE'DEN İZİN ALINMADAN STANDARDIN BİR BÖLÜMÜ/TAMAMI İLTİBAS
EDİLEMEZ, ÇOGALTILAMAZ.

TÜRK STANDARDI
TURKISH STANDARD

TS 12576

Haziran 2012

ICS 11.180.01; 91.020; 91.040.30;
93.080.01; 93.080.30

**ŞEHİR İÇİ YOLLAR - KALDIRIM VE YAYA GEÇİTLERİNDE
ULAŞILABİLİRLİK İÇİN YAPISAL ÖNLEMLER VE
İŞARETLEMELERİN TASARIM KURALLARI**

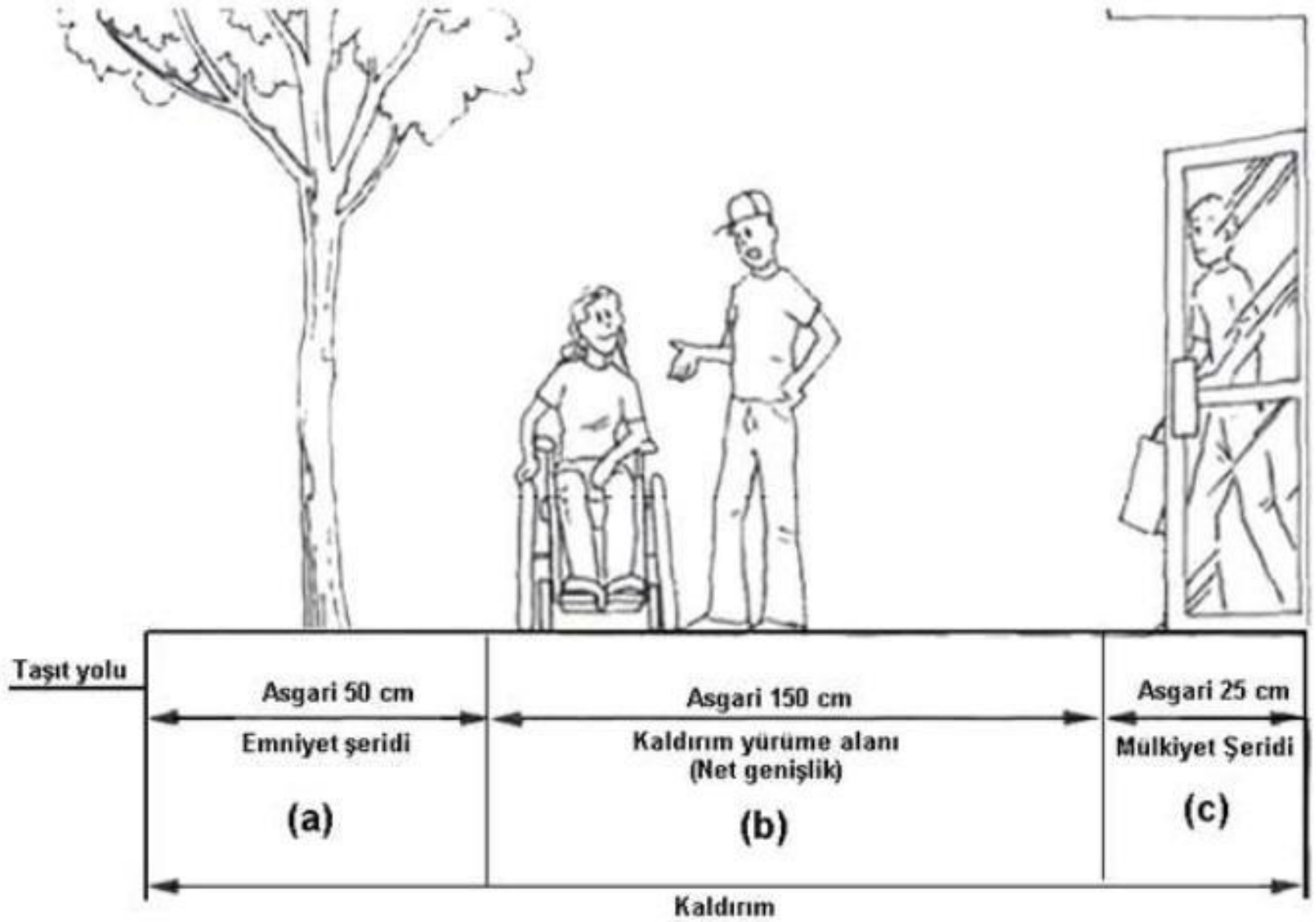
Urban roads - Structural preventive and sign design criteria on
accessibility in sidewalks and pedestrian crossings

Planlı alanlar imar yönetmeliği Madde 30: .. (12) Bina girişinde ve bina içinde bulunan rampaların eğimleri aşağıdaki değerlere uygun olmak zorundadır:

En fazla yükseklik	En fazla eğim
15 cm ve daha az	1:12 (% 8)
16-50 cm arası	1:14 (% 7)
51-100 cm arası	1:16 (% 6)
100 cm üzeri	1:20 (% 5)

(13) Rampalarda ve ara sahanlıklarda kesintisiz olarak 0.90 metre yükseklikte 1. düzey ve 0.70 metre yükseklikte 2. düzey, elle tutulduğunda kolay kavranabilecek şekilde 32-45 mm çapında küpeşte bulunmak zorundadır.

Şekil 1 - Kaldırım kesiti

Şehir içi yollar - Kaldırım ve yaya geçitlerinde ulaşılabilirlik için yapısal önlemler ve işaretlemelerin tasarım kuralları

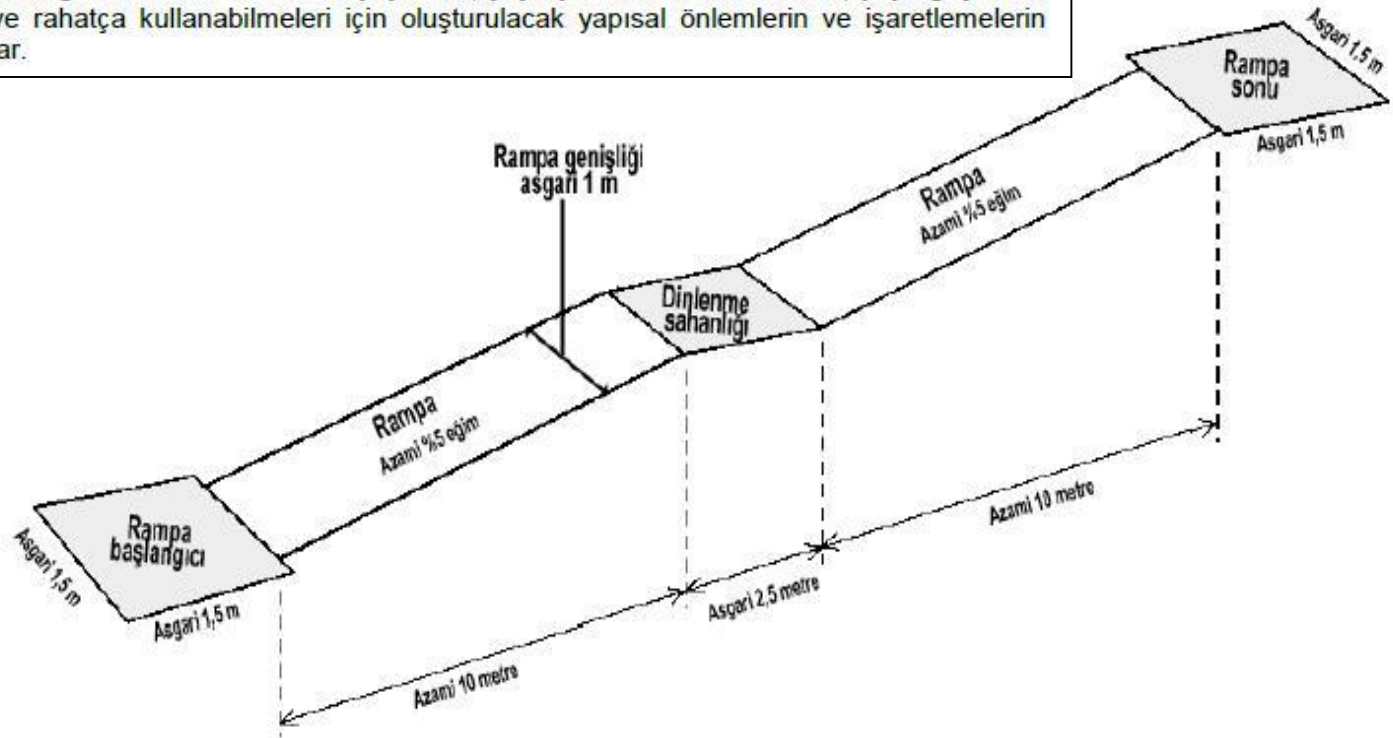
0 Giriş

Bu standard, tüm yayaların şehir içi yollarda, kaldırımları, yaya yollarını, alt/üst geçitleri ve kavşakları, güvenli ve rahatça kullanabilmeleri için sağlanacak yapısal önlemlerin ve işaretlemelerin tasarım kurallarına dairdir.

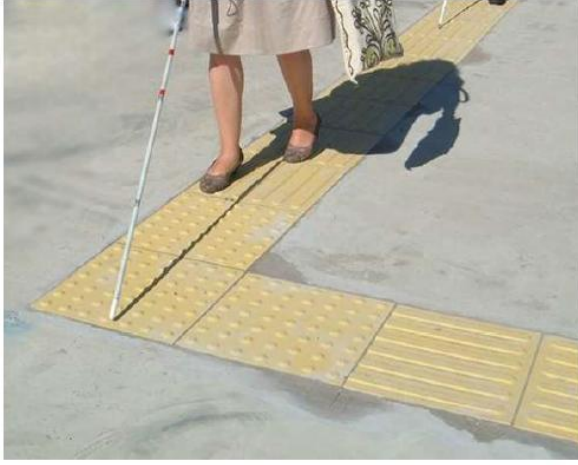
Bu standard, hareket kısıtlılığı olanlar dahil tüm yayaların günlük yaşantılarını güvenli ve rahatça sürdürebilmeleri için yaya yollarında ve kaldırımlarda, yaya geçitlerinde, kavşaklarda, kent mobilyalarında, binaların girişlerinde uyulacak yapısal önlemlerin ve işaretlemelerin belirlenmesini amaçlar.

1 Kapsam

Bu standard, hareket kısıtlılığı bulunanlar dahil tüm yayaların, yaya yollarını ve kaldırımları, yaya geçitlerini ve kavşakları güvenli ve rahatça kullanabilmeleri için oluşturulacak yapısal önlemlerin ve işaretlemelerin tasarım kurallarını kapsar.

Şekil 20 - Rampada eğim ve sahanlık

Şekil 7 - Kaldırımda hissedilebilir yüzeyler

5.1.6 Yaya kaldırımında güvenlik

Hareket kısıtlılığı olan yayalar açısından tehlike ve sorun oluşturabileceğinden, yaya kaldırımı üzerine, mümkün olduğunca rögar kapağı, ızgara gibi altyapı elemanları konulmamalıdır. Kaldırımı ızgara konulmasının zorunlu olduğu durumlarda, yürüyüş güzergahına dik olacak şekilde yerleştirilmeli ve ızgara aralıkları 13 mm'yi geçmemelidir (Madde 5.1.7.3 ve Şekil 11).

Yaya güzergahı üzerinde basamaklar varsa buralarda tekerlekli sandalyeli Engelliler için Şekil 17'deki gibi asgari 100 cm genişliğinde ve azami % 5 eğimde basamaklı rampa yapılmalıdır.

a)

b)

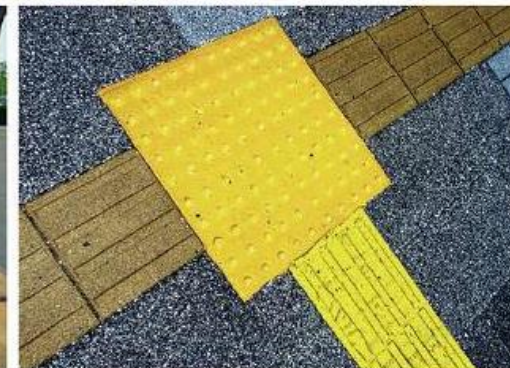
Şekil 17 – Basamaklarda geçici rampa örnekleri

Alt ve üst geçitlerde, çevre müsait ise merdiven yerine eğimi % 6'yı geçmeyen rampalar yapılmalıdır (Şekil 37).

Şekil 37 – Örnek üst geçit uygulaması

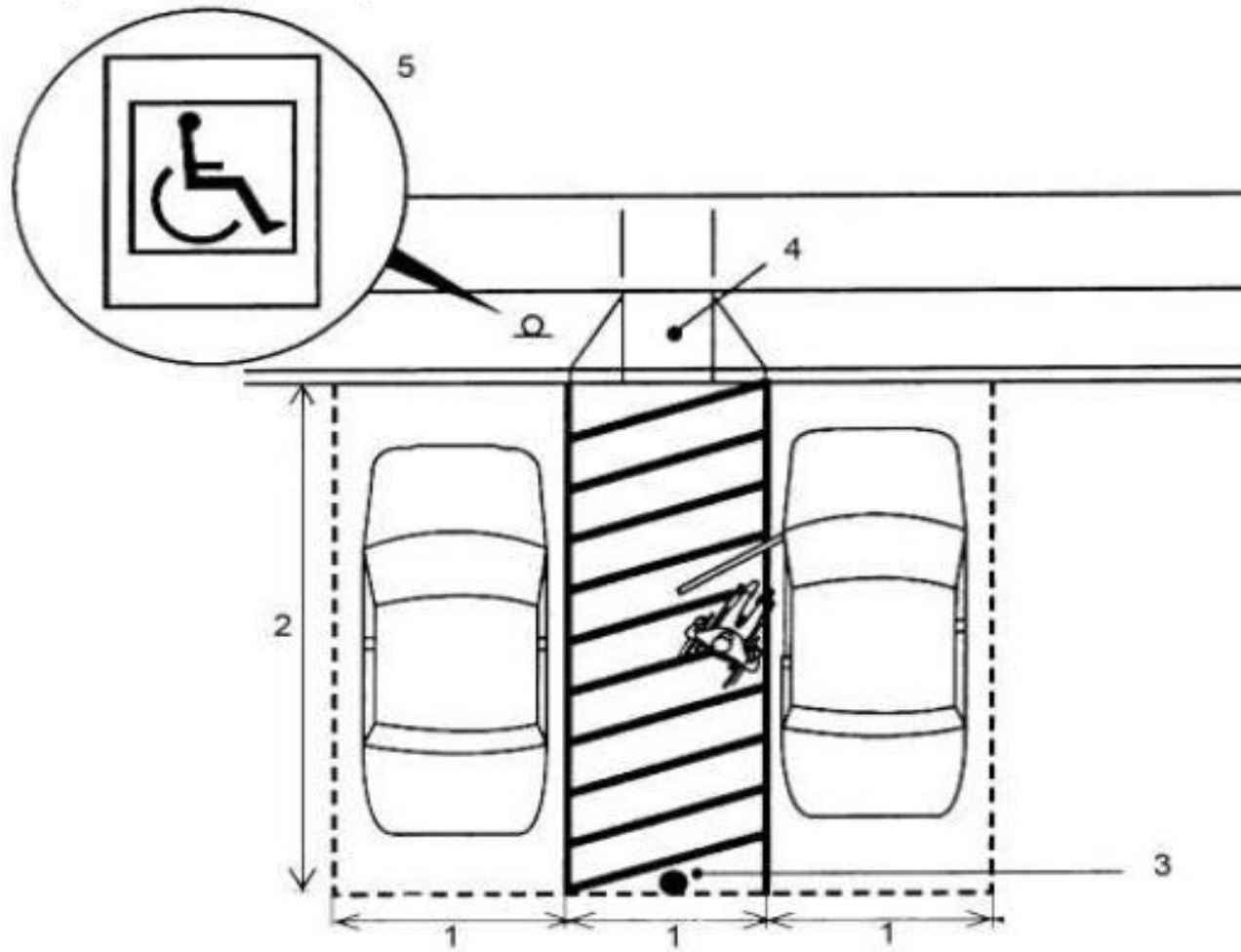

Şekil 52 – Kaldırırda hissedilebilir yüzeylerle yönlendirme örnekleri

5.7.4 Mevcut otoparklarda iyileştirme

Mevcut park yerlerinde, iyileştirme yapılırken, bir park yerinin koruyucu engel ile kapatılarak Engelli park yeri haline dönüştürülebilir (Şekil 55).

Açıklama

- 1 250 cm
- 2 600 cm
- 3 Koruyucu engel
- 4 Rampa, asgari 90 cm
- 5 Yatay işaretleme

Şekil 55 - Mevcut otoparklarda Engelliler için iyileştirme

Açıklama

- 1 Bilgilendirme panosu
- 2 Durak levhası
- 3 Levhanın yerden yüksekliği, asgari 220 cm

Şekil 56 - Duraklarda bilgilendirme panosu ve levhası

5.9 Bina ana girişleri

- Tüm binaların ana girişleri yaya kaldırımından itibaren engelsiz olmalıdır.
- Tüm ticari ve kamu binalarının asgari bir ana girişi Engelliler için kullanılabilir olmalıdır.
- Bina girişi kaygan olmayan sert malzemeden yapılmalı ve iyi aydınlatılmalıdır.
- Bina girişlerinin merdivenli olması halinde Engellilerin kullanabileceği eğimde rampa yapılmalıdır.

Bina girişleri TS 9111'e uygun olmalıdır.